

Peter R. Odell

(1 juli 1930 – 12 april 2016)

Na een lang en productief leven als energie-econoom is prof. dr. Peter Randon Odell op 12 april 2016 overleden in zijn woonplaats Ipswich, in Engeland. Na zijn studie in Birmingham en Boston, een korte periode bij Shell en een docentschap bij de London School of Economics, werd Peter Odell in 1968 benoemd als hoogleraar Economische Geografie aan de Nederlandse Economische Hogeschool in Rotterdam, de latere Erasmus Universiteit. In 1982 maakte zijn benoeming als hoogleraar en directeur van het Centre for International Energy Studies (EURICES) het hem mogelijk zich volledig te richten op zijn levenslange fascinatie voor energievraagstukken.

Odell kenmerkte zich als een eclectisch, institutioneel-economische geograaf. Zijn werk onderscheidde zich door een multidisciplinaire aanpak van vraagstukken rond de beschikbaarheid en het gebruik van energie op lokale en op wereldschaal. Economische geografie vormde daarvoor de basis, maar daarbij betrok hij ook lokale verscheidenheid in beleid en de institutionele vormgeving daarvan, de sociale aspecten van energieverbruik en productie, strategieën van bedrijven en technologische ontwikkeling. In zijn analyses speelde de interactie tussen lokale en wereldmarktontwikkelingen een belangrijke rol, waarbij ook altijd de verschuivende internationale en geopolitieke verhoudingen in beeld waren.

Deze aanpak lag ten grondslag aan, onder meer, zijn magnum opus *Oil and world power* uit 1970, dat daarna in zeven *up-to-date* gebrachte edities verscheen en in dertien talen vertaald werd (Odell, 1970). Daarnaast paste hij deze aanpak toe in vele studies van specifieke energievraagstukken, die vaak ook in *ESB* verschenen. Voorbeelden daarvan zijn studies over het Nederlandse aardgas- en energiebeleid in de jaren zeventig (bijdragen in *ESB* 2701, 2900 en 3205), de ontwikkeling van de olie- en gasproductie op de Noordzee, de energiemix en -politiek in Europa in de jaren tachtig (bijdragen in *ESB* 3495 en 3672), Latijns Amerika en derdewe-reldlanden, en de ontwikkelingen op de wereld-oliemarkt, ook in de jaren tachtig (bijdragen in *ESB* 3252 en 3544).

Al in zijn inaugurele rede, in 1969, nam hij een kritische houding aan ten aanzien van het Nederlandse aardgasbeleid, met name wat betreft de marketingstrategie. Hoogst interessant was de reactie hierop van het hoofd van de afdeling marktonderzoek van Gasunie (Portegies, 1969). Feitelijk leverde die reactie de allereerste 'officiële' economisch-analytische beschrijving op van deze strategie. Die onderschreef in grote lijnen de analyse van Odell, met als kenmerkend verschil dat Gasunie de toekomstige Noordzeegasproductie en de import van gas uit Noorwegen, Rusland en Algerije niet voorzag, maar Odell wel. Dit patroon zou een constante blijken in de rol van Peter Odell in het Nederlandse,

Foto: Eric de Vries

maar ook in het Engelse en Europese, energiedebat: kritische en analytisch goed onderbouwde beschouwingen en voorstellingen, die de overheid en het bedrijfsleven niet altijd even goed uitkwamen, maar wel degelijk hout sneden.

Peter Odell heeft bovendien zeer actief bijgedragen aan het opbouwen van de kennisinfrastructuur op het gebied van energiestudies. Hij was betrokken bij de International Association for Energy Economics (IAEE), die hem in 1991 eerde, en was voorzitter van de Benelux Association. Vanaf de eerste editie, in 1973, publiceerde hij in *Energy Policy* en later was hij lange tijd lid van de redactieraad. De Royal Scottish Geographical Society kende hem in 1994 haar Centennial Medal toe voor zijn onderzoek naar olie en gas in de

Noordzee. In 2006 ontving hij de OPEC Award als erkenning voor zijn levenslange bijdrage als energieanalist.

Na zijn emeritaat bij de EUR, in 1991, hernieuwde hij zijn relatie met de London School of Economics om zich weer te wijden aan onderwijs. Ook bundelde hij zijn belangrijkste publicaties in een tweetal boeken. In 2011 zag zijn laatste publicatie het licht: *Managing the UK's remaining oil and gas resources: a future role for the state?* (Odell, 2011).

Met het overlijden van Peter Odell verliest de wereld een karakteristieke, eigenzinnige en vooral toegewijde wetenschapper, die zowel in het wetenschappelijke als het maatschappelijke debat een rol van belang speelde, zowel in Nederland als in de rest van de wereld. Tegelijkertijd heeft hij een onuitwisbare bijdrage geleverd aan de inspiratie, opleiding en vorming van menig student die nu werkzaam is als wetenschapper, beleidsmaker of in de industrie. De crematieplechtigheid vond op 21 april 2016 plaats in Ipswich.

AAD CORRELJÉ

Gepromoveerd bij Peter Odell (en Bert van der Knaap) en nu universitair hoofddocent aan de Technische Universiteit Delft

LITERATUUR

Odell, P.R. (1970) *Oil and World Power*. Londen: Penguin Books Ltd.

Portegies, M.J., (1969) Markstrategie van het Nederlandse aardgas. *ESB*, 54(2701), 650-656, met naschrift en samenvatting van de oratie van P.R. Odell.

Odell, P.R. (2011) *Managing the UK's remaining oil and gas resources: a future role for the state?* In: I. Rutledge en P. Wright (red.) *UK energy policy and the end of market fundamentalism*. Oxford: Oxford University Press.